

EDUSKUNNAN VASTAUS 35/2002 vp

Hallituksen esitys terveyttä ja turvallisuutta vaarantavia rikoksia koskevien rikoslain säännösten uudistamiseksi ja eräiksi niihin liittyviksi laeiksi

Asia

Hallitus on vuoden 2001 valtiopäivillä antanut eduskunnalle esityksensä terveyttä ja turvallisuutta vaarantavia rikoksia koskevien rikoslain säännösten uudistamiseksi ja eräiksi niihin liittyviksi laeiksi (HE 17/2001 vp).

Valiokuntakäsittely

Lakivaliokunta on antanut asiasta mietinnön (LaVM 5/2002 vp).

Päätös

Nyt koolla oleva eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

rikoslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 5 luvun 3 §:n 4 momentti,
muutetaan 34 luvun 4 § ja 44 luku, sellaisina kuin ne ovat 34 luvun 4 § laissa 578/1995 ja 44 luku siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen, sekä
lisätään 23 lukuun, sellaisena kuin se on laissa 545/1999, uusi 11 a §, 28 lukuun, sellaisena kuin se on laissa 769/1990, uusi 12 a § ja 46 luvun 4 §:ään, sellaisena kuin se on viimeksi mainitussa laissa, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, seuraavasti:

23 luku

Liikenne rikoksista

11 a §

Liikenteen häirintä

Joka huomattavasti haittaa yleisen ilma-, rai-
de- tai vesiliikenteen kulkua, on tuomittava *lii-
kenteen häirinnästä* sakkoon tai vankeuteen
enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Tieliikenteen ja raitiovaunuliikenteen häirin-
nästä säädetään tieliikennelaissa.

28 luku

**Varkaudesta, kavalluksesta ja luvattomasta
käytöstä**

12 a §

Murtovälineen hallussapito

Joka ilman hyväksyttävää syytä pitää hallus-
saan sellaista avainta toisen lukkoon taikka tii-
riikkaa tai muuta välinettä, jota voidaan perustel-
lusti epäillä pääasiassa käytettävän tunkeutumise-
seen toisen hallinnassa olevaan suljettuun tilaan
rikoksen tekemistä varten, on tuomittava *murto-
välineen hallussapidosta* sakkoon.

34 luku

Yleisvaarallisista rikoksista

4 §

Terveyden vaarantaminen

Joka

1) myrkyttämällä tai muulla vastaavalla ta-
valla saattaa terveydelle vaaralliseksi elintarvik-
keen tai muun ihmisten nautittavaksi tai käytet-
täväksi tarkoitetun aineen taikka pitää sellaista
vaaralliseksi saatettua ainetta muiden saatavilla,

2) levittää vakavaa sairautta,

3) käyttää säteilylähdettä säteilylain
(592/1991) vastaisesti,

4) käyttää ydinainetta tai ydinjätettä taikka
toimii ydinenergiaa käytettäessä ydinenergia-
lain (990/1987) vastaisesti tai

5) geenitekniikkalain (377/1995) vastaisesti
valmistaa, käyttää, tuo maahan, pitää myynnissä
tai luovuttaa geenitekniikalla muunnettuja orga-
nismeja tai niitä sisältäviä tuotteita

siten, että teko on omiaan aiheuttamaan yleis-
tän hengen tai terveyden vaaraa, on tuomittava
terveyden vaarantamisesta vankeuteen vähin-
tään neljäksi kuukaudeksi ja enintään neljäksi
vuodeksi.

Yritys on rangaistava.

44 luku

**Terveyttä ja turvallisuutta vaarantavista ri-
koksista**

1 §

Terveysrikos

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuus-
desta

1) torjunta-ainelain (327/1969),

2) tuoteturvallisuuslain (914/1986),

3) kemikaalilain (744/1989),

4) terveydensuojelulain (763/1994),

5) elintarvikelain (361/1995) tai

6) eläimistä saatavien elintarvikkeiden elin-
tarvikehygieniasta annetun lain (1195/1996)

taikka niiden nojalla annetun säännöksen tai
yleisen tai yksittäistapausta koskevan määräyk-
sen vastaisesti valmistaa, käsittelee, tuo tai ta-
hallaan yrittää tuoda maahan, pitää hallussaan,
varastoi, kuljettaa, pitää myynnissä, välittää tai
luovuttaa tavaraa tai ainetta siten, että teko on
omiaan aiheuttamaan vaaraa toisen hengelle tai
terveydelle, on tuomittava, jollei teosta muualla
laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *terveys-
rikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuu-
deksi kuukaudeksi.

Jollei teosta muualla laissa säädetä ankaram-
paa rangaistusta, terveysrikoksesta tuomitaan
myös se, joka tahallaan tai törkeästi huolimatto-
muudesta tuoteturvallisuuslain taikka sen nojal-
la annetun säännöksen tai yleisen tai yksittäista-

pausta koskevan määräyksen vastaisesti suorittaa, pitää myynnissä tai muutoin elinkeinotoimintansa yhteydessä luovuttaa kuluttajapalveluksen siten, että teko on omiaan aiheuttamaan vaaraa toisen hengelle tai terveydelle.

2 §

Terveydensuojelurikkomus

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

1) terveydensuojelulain tai sen nojalla annetun säännöksen vastaisesti jättää säädetyn ilmoituksen tekemättä taikka rikkoo viranomaisen antamaa kieltoa tai yleistä tai yksittäistapausta koskevaa määräystä tai

2) tartuntatautilain (583/1986) tai sen nojalla annetun säännöksen vastaisesti jättää noudattamatta yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen estämiseksi annettua säännöstä tai yleistä tai yksittäistapausta koskevaa määräystä,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *terveydensuojelurikkomuksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kolmeksi kuukaudeksi.

3 §

Luvaton terveydenhuollon ammattitoimen harjoittaminen

Joka ilman laillista oikeutta toimii terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994) tarkoitettuna ammattihenkilönä, on tuomittava *luvattomasta terveydenhuollon ammattitoimen harjoittamisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Luvattomasta terveydenhuollon ammattitoimen harjoittamisesta tuomitaan myös se, joka ilman lääkelain (395/1987) mukaista lupaa harjoittaa lääketukkukauppaa tai apteekkiliikettä taikka ilman yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa (152/1990) vaadittua lupaa ylläpitää terveydenhuollon palveluja tuottavaa yksikköä.

4 §

Luvaton eläinlääkäriammattin harjoittaminen

Joka ilman laillista oikeutta toimii eläinlääkäriammattin harjoittajana, on tuomittava *luvattomasta eläinlääkäriammattin harjoittamisesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kolmeksi kuukaudeksi.

5 §

Lääkerikos

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta lääkelain tai lääkkeiden valvontaa koskevan, Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 100 a tai 235 artiklan nojalla annetun asetuksen taikka niiden nojalla annetun säännöksen tai yleisen tai yksittäistapausta koskevan määräyksen vastaisesti

1) valmistaa, tuo maahan, varastoi, pitää myynnissä tai luovuttaa lääkelaisa tarkoitettuja lääkkeitä,

2) laiminlyö lääkelaisa tarkoitettuja lääkkeitä koskevan ilmoituksen tekemisen, tietojenantovelvollisuuden tai luettelon pitämisen tai

3) rikkoo Suomen valvontaviranomaisen taikka Euroopan yhteisöjen komission tai Euroopan unionin neuvoston antaman lääkelaisa tarkoitettuja lääkkeitä koskevan kiellon,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *lääkerikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

Jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, lääkerikoksesta tuomitaan myös se, joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta eläinten lääkitsemisestä annetun lain (617/1997) tai sen nojalla annetun säännöksen vastaisesti

1) käyttää lääkkeitä, lääkeaineita tai muita eläinten käsittelyssä käytettäviä aineita taikka eläinten lääkitsemisessä käytettäviä välineitä,

2) rikkoo viranomaisen antamaa määräystä, kieltoa tai haltuunotto päätöstä,

- 3) rikkoo tunnistamista, merkitsemistä ja varoikoja koskevat velvollisuutensa tai
- 4) laiminlyö tietojenantovelvollisuutensa.

6 §

Dopingrikos

Joka laittomasti

- 1) valmistaa tai yrittää valmistaa dopingainetta,
- 2) tuo tai yrittää tuoda maahan dopingainetta tai
- 3) myy, välittää, toiselle luovuttaa tai muulla tavoin levittää tai yrittää levittää dopingainetta, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *dopingrikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Dopingrikoksesta tuomitaan myös se, joka pitää hallussaan dopingainetta todennäköisesti taroituksenaan levittää sitä laittomasti.

7 §

Törkeä dopingrikos

Jos dopingrikoksessa

- 1) rikoksen kohteena on huomattavan suuri määrä dopingainetta,
- 2) tavoitellaan huomattavaa taloudellista hyötyä,
- 3) rikoksentehtäjä toimii sellaisen rikoksen laajamittaiseen tekemiseen erityisesti järjestäytyneen ryhmän jäsenenä tai
- 4) dopingainetta levitetään alaikäisille

ja dopingrikos on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, rikoksentehtäjä on tuomittava *törkeästä dopingrikoksesta* vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään neljäksi vuodeksi.

8 §

Lievä dopingrikos

Jos dopingrikos, huomioon ottaen dopingainneen määrä tai muut rikokseen liittyvät seikat, on kokonaisuutena arvostellen vähäinen, rikok-

sentehtäjä on tuomittava *lievästä dopingrikoksesta* sakkoon.

9 §

Geenitekniikkarikos

Joka geenitekniikkalain tai sen nojalla annetun säännöksen taikka yleisen tai yksittäistapausta koskevan määräyksen tai kiellon vastaisesti tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

- 1) valmistaa, käyttää, tuo maahan, pitää myynnissä tai luovuttaa markkinoille geenitekniikalla muunnettua organismeja tai niitä sisältäviä tuotteita,

- 2) ottaa käyttöön geenitekniikalla muunnettua organismeja käyttävän laitoksen tai sen osan,

- 3) laiminlyö toiminnanharjoittajalle asetetun huolellisuusvelvoitteen tai selvilläolovelvollisuuden taikka velvollisuuden ilmoittaa uusista tiedoista tai onnettomuuksista ja vaaratilanteista,

- 4) laiminlyö geenitekniikalla muunnettua organismeja koskevan kirjaamisvelvollisuuden tai

- 5) laiminlyö velvollisuuden ilmoittaa laitoksen tai geenitekniikalla muunnettujen organismien käyttöönotosta, tutkimus- ja kehittämiskoosteesta tai sen tuloksista taikka tuotteen markkinoille luovuttamisesta

siten, että teko on omiaan aiheuttamaan vaaraa toisen hengelle tai terveydelle, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *geenitekniikkarikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

10 §

Ydinenergian käyttörikos

Joka ydinenergilain taikka sen nojalla annetun säännöksen tai yleisen tai yksittäistapausta koskevan määräyksen vastaisesti tahallaan tai huolimattomuudesta

- 1) ilman lupaa käyttää ydinenergiaa tai jättää noudattamatta ydinenergian käyttöön myönnetyn luvan ehtoja,

- 2) jättää noudattamatta ydinenergian käytön turvallisuutta, ydinjätehuoltoon liittyvää huo-

lehtimisvelvollisuutta, turva- ja valmiusjärjestelyjä taikka sellaisia pelastuspalvelujärjestelyjä, jotka eivät kuulu viranomaisille, koskevia säännöksiä tai yleisiä tai yksittäistapausta koskevia määräyksiä,

3) jättää jätehuoltovelvollisena täyttämättä ydinjätehuollon kustannuksiin varautumisvelvollisuutensa tai ryhtyy käyttämään ydinlaitosta ennen kuin asianomainen viranomainen on todennut mainitun velvollisuuden täytetyksi taikka jättää ilmoittamatta ilmoitusvelvollisuuden alaisesta toiminnasta,

4) ryhtyy käyttämään ydinlaitosta tai, aloittamatta ydinlaitoksen rakentamista, ryhtyy muutoin käyttämään ydinenergiaa ennen kuin asianomainen viranomainen on todennut, milloin toiminta sitä edellyttää, turvallisuusvaatimukset täytetyksi, turva- ja valmiusjärjestelyt riittäviksi, ydinaseiden leviämisen estämiseksi tarpeellisen valvonnan asianmukaisesti järjestetyksi ja vahingonkorvausvastuun toiminnan yhteydessä sattuvan ydinvahingon varalta järjestetyksi siitä säädetyllä tavalla,

5) muusta kuin turvallisuuden varmistamiseksi pakottavasta syystä estää tai haittaa ydinenergian käytön valvontaa varten asennetun laitteen toimintaa taikka

6) laiminlyö velvollisuutensa antaa vahvistettujen kaavojen mukaiset raportit tai muut tarvittavat tiedot ja ilmoitukset taikka jättää pitämättä vahvistettujen kaavojen mukaista materiaali- tai käyttökirjanpitoa,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *ydinenergian käyttörikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

Ydinenergian käyttörikoksesta tuomitaan myös se, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö ydinvastuulain (484/1972) mukaisen vakuuttamisvelvollisuuden tai taloudellisen takuun asettamisen.

11 §

Räjähderikos

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta räjähdysvaarallisista aineista annetun lain

(263/1953) tai sen nojalla annetun säännöksen tai yleisen tai yksittäistapausta koskevan määräyksen vastaisesti valmistaa, tuo maahan, käyttää, pitää hallussaan, varastoi, säilyttää, kuljettaa, pitää myynnissä tai luovuttaa vaarallista ainetta tai tuotetta, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *räjähderikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

12 §

Varomaton käsittely

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta lain tai lain nojalla annetun säännöksen tai yleisen tai yksittäistapausta koskevan määräyksen vastaisesti taikka muuten varomattomalla tavalla käyttää, käsittelee tai säilyttää

1) ampuma-asetta, tulta tai räjähdysvaarallista ainetta tai tuotetta,

2) terveydelle tai ympäristölle vaarallista taikka palo- ja räjähdysvaarallista kemikaalia tai muuta vastaavaa ainetta taikka

3) radioaktiivista ainetta tai säteilylaitetta siten, että teko on omiaan aiheuttamaan vaaraa toisen hengelle tai terveydelle taikka että siitä on vaaraa toisen omaisuudelle, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *varomattomasta käsittelystä* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukauksi.

13 §

Vaarallisten aineiden kuljetusrikos

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain (719/1994) tai sen nojalla annetun säännöksen tai yleisen tai yksittäistapausta koskevan määräyksen vastaisesti lähettää, antaa lastiksi, laivaa, kuljettaa, ajaa, kuormaa, lastaa, purkaa, käsittelee, pitää matkatavarana tai tilapäisesti säilyttää vaarallista ainetta siten, että menettely on omiaan aiheuttamaan vaaraa toisen hengelle tai terveydelle taikka siitä on vaaraa toisen omaisuudelle, on tuomittava, jollei teosta muu-

alla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *vaarallisten aineiden kuljetusrikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

14 §

Vaaranmerkintärikkomus

Joka

1) suorittaessaan rakennustyötä, maansiirto-työtä tai vesirakentamista,

2) rakentaessaan tie-, raide- tai vesiliikenneväylää taikka vastatessaan kadun tai muun liikenneväylän kunnosta taikka

3) ollessaan vastuussa yleisesti liikkumiseen käytetyssä paikassa olevasta kaivosta, kuopasta tai avannosta

tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta jättää asianmukaisesti merkitsemättä hengen tai terveyden vaaran tai muuten varoittamatta siitä, on tuomittava *vaaranmerkintärikkomuksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kolmeksi kuukaudeksi.

Vaaranmerkintärikkomuksesta tuomitaan myös se, joka oikeudettomasti tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta poistaa 1 momentissa tarkoitettun, hengen tai terveyden vaarasta ilmoittavan merkin.

15 §

Eläimen vartioimatta jättäminen

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta jättää asianmukaisesti vartioimatta ihmisille vaarallisen eläimen, josta hän on vastuussa, on tuomittava *eläimen vartioimatta jättämisestä* sakkoon.

Tuomioistuim voi määrätä eläimen tapettavaksi, jos se on eläimen vaarallisuuden vuoksi perusteltua.

16 §

Määritelmä

Dopingaineena pidetään tässä laissa:

1) synteettisiä anabolisia steroideja ja niiden johdannaisia;

2) testosteronia ja sen johdannaisia;

3) kasvuhormonia; ja

4) kemiallisia aineita, jotka lisäävät testosteronin, sen johdannaisten tai kasvuhormonin tuotantoa ihmiskehossa.

Tarkemmat säännökset siitä, mitä aineita pidetään 1 momentissa tarkoitettuina dopingaineina, annetaan valtioneuvoston asetuksella.

46 luku

Säännöstelyrikoksista ja salakuljetuksesta

4 §

Salakuljetus

Salakuljetuksesta tuomitaan myös se, joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta eläinlääkinnällisestä rajatarkastuksesta annetun lain (1192/1996) tai sen nojalla annettujen säännösten tai yleisten tai yksittäistapausta koskevien määräysten vastaisesti tuo tai tahallaan yrittää tuoda maahan taikka kuljettaa, käsittelee tai säilyttää eläimiä tai tavaroita taikka laiminlyö velvollisuutensa tarkastuttaa eläimet tai tavarat.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 200 .

Laki

pakkokeinolain 5 luvun 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä huhtikuuta 1987 annetun pakkokeinolain (450/1987) 5 luvun 10 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 566/1998, seuraavasti:

5 luku

Etsintä

10 §

Henkilöntarkastuksen edellytykset

Henkilöntarkastus saadaan toimittaa takavarikoitavan esineen löytämiseksi tai muutoin sellaisen seikan tutkimiseksi, jolla voi olla merkitystä rikoksen selvittämisessä, jos on syytä epäillä,

että on tehty rikos, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään kuusi kuukautta vankeutta. Henkilöntarkastus saadaan toimittaa myös, jos epäilyn kohteena oleva rikos on lievä pahoinpitely, näpistys, lievä kavallus, lievä luvaton käyttö, murtovälineen hallussapito tai lievä petos.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 200 .

Laki

torjunta-ainelain 10 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 23 päivänä toukokuuta 1969 annetun torjunta-ainelain (327/1969) 10 §, sellaisena kuin se on laeissa 707/1995, 660/1999 ja 893/2001, seuraavasti:

10 §

Rangaistus vastoin tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä tehdystä ympäristön turmelemisesta säädetään rikoslain 48 luvun 1—4 §:ssä.

Rangaistus vastoin tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä tehdystä terveysrikoksesta säädetään rikoslain 44 luvun 1 §:ssä.

Rangaistus torjunta-aineen varomattomasta käsittelystä säädetään rikoslain 44 luvun 12 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 200 .

Laki

tuoteturvallisuuslain 17 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 12 päivänä joulukuuta 1986 annetun tuoteturvallisuuslain (914/1986) 17 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 539/1993, seuraavasti:

17 §

Rangaistus vastoin tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä tehdystä terveysrikoksesta säädetään rikoslain (39/1889) 44 luvun 1 §:ssä.

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta rikkoo 12, 12 a, 13, 13 a tai 13 b §:ssä tarkoitettua kieltoa tai määräystä, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa

rangaistusta, *tuoteturvallisuusrikkomuksesta* sakkoon.

Se, joka rikkoo 12, 12 a, 13, 13 a tai 13 b §:n nojalla määrättyä, uhkasakolla tehostettua kieltoa tai määräystä, voidaan jättää tuomitsematta rangaistukseen samasta teosta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 200 .

Laki

kemikaalilain 52 ja 52 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 14 päivänä elokuuta 1989 annetun kemikaalilain (744/1989) 52 ja 52 a §, sellaisina kuin ne ovat 52 § osaksi laeissa 720/1994, 706/1995, 659/1999 ja 1198/1999 sekä 52 a § mainitussa laissa 706/1995, seuraavasti:

52 §

Kemikaalirikkomus

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

1) laiminlyö 25 §:ssä tarkoitetun hyväksymisen hakemisen, 30 c §:ssä tarkoitetun rekisteröinnin hakemisen, 30 e §:ssä tarkoitetun luvan hakemisen tai ilmoituksen tekemisen, 32 §:ssä tarkoitetun luvan hakemisen, 20 tai 32 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen tekemisen, 17 §:n 3 momentissa tarkoitetun käyttöturvallisuustiedot-

teen laatimisen ja antamisen taikka 18 a §:ssä tarkoitetun tietojentoimittamisvelvollisuuden,

2) rikkoo valvontaviranomaisen 33 §:n nojalla antamia määräyksiä tai

3) laiminlyö 42 §:n 2 momentissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden tai tiettyjen vaarallisten kemikaalien viennistä ja tuonnista annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2455/92 4 artiklan mukaisen velvollisuuden antaa tietoja tai rikkoo 7 artiklan säännöksiä kemikaalin pakkaamisesta ja merkinnöistä taikka asetuksen 5 artiklassa ja

liitteessä II tarkoitetun määrärahan tekemää päätöstä,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *kemikaalirikkomuksesta* sakkoon.

Se, joka rikkoo tämän lain nojalla määrättyä, uhkasakolla tehostettua kieltoa tai määräystä voidaan jättää tuomitsematta rangaistukseen samasta teosta.

terveysrikoksesta säädetään rikoslain (39/1889) 44 luvun 1 §:ssä.

Rangaistus terveydelle tai ympäristölle vaarallisen taikka palo- ja räjähdysvaarallisen kemikaalin varomattomasta käsittelystä säädetään rikoslain 44 luvun 12 §:ssä.

Rangaistus vastoin tätä lakia tehdystä ympäristön turmelemisesta säädetään rikoslain 48 luvun 1—4 §:ssä.

52 a §

Rangaistuksia koskevat viittaussäännökset

Rangaistus vastoin tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä tehdystä

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Laki

terveydensuojelulain 54 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 19 päivänä elokuuta 1994 annetun terveydensuojelulain (763/1994) 54 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 709/1995, seuraavasti:

54 §

Rangaistussäännökset

Rangaistus tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesta toiminnasta, joka on omiaan aiheuttamaan vaaraa toisen hengelle tai terveydelle, säädetään rikoslain (39/1889) 44 luvun 1 §:ssä.

Rangaistus tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesta ilmoituksen tekemättä jättämisestä sekä viranomaisen antaman kiellon tai määräyksen rikkomisesta säädetään rikoslain 44 luvun 2 §:ssä.

Rangaistus vastoin tätä lakia tehdystä ympäristön turmelemisesta säädetään rikoslain 48 luvun 1—4 §:ssä.

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

1) harjoittaa terveydelle haitallista toimintaa 17 §:n 2 momentin, 22, 26 tai 28 §:n, 30 §:n 2 momentin taikka 33 tai 35 §:n vastaisesti,

2) rikkoo 19 tai 23 §:ssä säädetyn vesijohdoton tai viemäriin liittymisvelvollisuuden,

3) rikkoo 27 §:n 2 momentin nojalla annetun kiellon tai rajoituksen käyttää asuntoa tai oleskelutilaa tarkoitukseensa,

4) laiminlyö 36 §:ssä säädetyn omavalvontavelvoitteen tai

5) jättää ilmoittamatta 38 §:n 1 momentissa säädetyllä tavalla ruokamyrkytyksestä tai 44 §:n 2 momentissa säädetyllä tavalla onnettomuudesta tai muusta toiminnan häiriöstä,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *terveyden vaarantamisrikkomuksesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 200 .

Laki

elintarvikelain 39 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetun elintarvikelain (361/1995) 39 §:n 1 ja 2 momentti seuraavasti:

39 §

Rangaistussäännökset ja menettämisseuraukset

Rangaistus vastoin tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä tehdystä terveystarkoksesta säädetään rikoslain (39/1889) 44 luvun 1 §:ssä.

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

1) valmistaa, tuo maahan, vie maasta, pitää kaupan, tarjoilee tai muutoin luovuttaa elintarvikkeen, joka ei täytä elintarvikemääräyksiä,

2) rikkoo 6 §:ssä säädettyä tietojenantovelvollisuutta,

3) laiminlyö 8 §:ssä säädetyn omavalvontavelvoitteen,

4) laiminlyö 23 §:ssä tarkoitetun ilmoitusvelvollisuuden tai menettelee 23 §:n nojalla tehdyn lupapäätöksen vastaisesti tai

5) rikkoo valvontaviranomaisen 27, 31 tai 34 §:n nojalla antamaa määräystä, 28, 29 tai 33 §:n nojalla antamaa kieltoa taikka 36 tai 38 §:n nojalla tekemää haltuunottopäätöstä,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *elintarvikerikkomuksesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 200 .

Laki

eläimistä saatavien elintarvikkeiden elintarvikehygieniasta annetun lain 46 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläimistä saatavien elintarvikkeiden elintarvikehygieniasta 20 päivänä joulukuuta 1996 annetun lain (1195/1996) 46 § seuraavasti:

46 §

Rangaistus vastoin tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä tehdystä terveysrikoksesta säädetään rikoslain (39/1889) 44 luvun 1 §:ssä.

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

1) käyttää elintarvikkeeksi taikka käsittelee, kuljettaa, tuo maahan tai vie maasta eläimistä saatavia elintarvikkeita tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastaisesti,

2) harjoittaa tämän lain mukaista toimintaa sellaisessa laitoksessa tai kalastusaluksessa, jota ei ole tämän lain mukaisesti hyväksytty tai rekisteröity tai jonka hyväksyntä tai rekisteröinti on 38 §:n nojalla väliaikaisesti tai kokonaan peruutettu taikka jolla ei ole 21 §:n 1 momentin mukaista hyväksyntää omavalvontajärjestelmää,

3) rikkoo valvontaviranomaisen tämän lain nojalla antamaa määräystä, kieltoa tai haltuunottopäätöstä,

4) laiminlyö valvontaviranomaisen huomautuksesta huolimatta 16 §:n 3 momentissa tarkoitettua kirjanpidon tai tietojen ilmoittamisen taik-

ka 21 §:n 2 momentissa säädetyn ilmoitusvelvollisuuden,

5) valvontaviranomaisen huomautuksesta tai kiellosta huolimatta toimittaa tuotantotilalta sellaista elintarviketta, joka ei täytä tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vaatimuksia tai

6) laiminlyö 27 §:ssä säädetyn avunantovelvollisuuden,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *elintarvikehygieniarikkomuksesta* sakkoon.

Valvontaviranomainen voi jättää esitutkinta-
viranomaiselle ilmoittamatta rikkomuksen, jota on kokonaisuuden kannalta pidettävä ilmeisen vähäisenä.

Se, joka rikkoo tämän lain nojalla määrättyä, uhkasakolla tehostettua kieltoa tai velvoitetta, voidaan jättää tuomitsematta rangaistukseen samasta teosta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 200 .

Laki

tartuntatautilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 25 päivänä heinäkuuta 1986 annetun tartuntatautilain (583/1986) 38 § ja *muutetaan* 37 § seuraavasti:

37 §

Rangaistus yleisvaarallisen tartuntataudin leviämisen estämiseksi annetun säännöksen tai yleisen tai yksittäistapausta koskevan määräyk-

sen rikkomisesta säädetään rikoslain (39/1889) 44 luvun 2 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 200 .

Laki

terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan terveydenhuollon ammattihenkilöistä 28 päivänä kesäkuuta 1994 annetun lain (559/1994) 35 § ja
muutetaan 34 § seuraavasti:

34 §
Rangaistuksia koskeva viittaussäännös

man laillista oikeutta säädetään rikoslain (39/1889) 44 luvun 3 §:ssä.

Rangaistus tässä laissa tarkoitettuna terveydenhuollon ammattihenkilönä toimimisesta ilman laillista oikeutta säädetään rikoslain 44 luvun 3 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 2000 .

Laki

eläinlääkäriammatin harjoittamisesta annetun lain 30 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläinlääkäriammatin harjoittamisesta 21 päivänä tammikuuta 2000 annetun lain (29/2000) 30 § seuraavasti:

30 §
Rangaistuksia koskeva viittaussäännös

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 2000 .

Rangaistus eläinlääkäriammatin harjoittamisesta ilman laillista oikeutta säädetään rikoslain 44 luvun 4 §:ssä.

Laki

lääkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 10 päivänä huhtikuuta 1987 annetun lääkelain (395/1987) 100 § sekä sen edellä oleva väliotsikko, sellaisena kuin niistä on 100 § laissa 1046/1993, sekä

muutetaan 96 ja 98 §, sellaisina kuin ne ovat 96 § osaksi laissa 416/1995 ja 98 § viimeksi mainitussa laissa, seuraavasti:

96 §

Rangaistus vastoin tätä lakia tai Euroopan yhteisön tässä laissa tarkoitettujen lääkkeiden valvontaa koskevia säädöksiä tai niiden nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä tehdystä lääkerikoksesta säädetään rikoslain (39/1889) 44 luvun 5 §:ssä.

Rangaistus lääketukkukaupan ja apteekkiliikkeen harjoittamisesta ilman tämän lain mukaista lupaa säädetään rikoslain 44 luvun 3 §:ssä.

98 §

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta tämän lain tai lääkkeiden valvontaa koskevan, Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 100 a tai 235 artiklan nojalla annetun asetuksen taikka niiden nojalla annetun säännöksen tai yleisen tai yksittäistapausta koskevan määräyksen vastaisesti

1) valmistaa, tuo maahan, varastoi, pitää myynnissä tai luovuttaa tässä laissa tarkoitettuja lääkkeitä,

2) laiminlyö tässä laissa tarkoitettuja lääkkeitä koskevan ilmoituksen tekemisen, tietojenantovelvollisuuden tai luettelon pitämisen tai

3) rikkoo Suomen valvontaviranomaisen taikka Euroopan yhteisöjen komission tai Euroopan unionin neuvoston antaman tässä laissa tarkoitettuja lääkkeitä koskevan kiellon,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *lääkerikkomuksesta* sakkoon.

Lääkerikkomuksesta tuomitaan myös se, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö 58 §:ssä tarkoitettun lääketaksan noudattamisen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 200 .

Laki

yksityisestä terveydenhuollosta annetun lain 24 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan yksityisestä terveydenhuollosta 9 päivänä helmikuuta 1990 annetun lain (152/1990) 24 §:n 3 momentti ja

muutetaan 24 §:n 1 momentti seuraavasti:

24 §

Muut rangaistussäännökset

Rangaistus terveydenhuollon palvelujen antamisesta yksityisesti ilman lupaa säädetään rikoslain 44 luvun 3 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 200 .

Laki

eläinten lääkitsemisestä annetun lain 36 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläinten lääkitsemisestä 27 päivänä kesäkuuta 1997 annetun lain (617/1997) 36 §:n 1 ja 2 momentti seuraavasti:

36 §

Rangaistussäännökset

Rangaistus vastoin tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä tehdystä lääkerikoksesta säädetään rikoslain (39/1889) 44 luvun 5 §:ssä.

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

1) käyttää lääkkeitä, lääkeaineita tai muita eläinten käsittelyssä käytettäviä aineita taikka eläinten lääkitsemisessä käytettäviä välineitä tämän lain tai sen nojalla annettujen säännösten vastaisesti,

2) rikkoo 39 §:n nojalla säädettyjä vienti- tai tuontirajoituksia,

3) valvontaviranomaisen huomautuksesta huolimatta laiminlyö 19—21 §:ssä säädetyn kirjanpitovelvollisuutensa tai

4) laiminlyö 26 §:n mukaisen avunantovelvollisuutensa,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *eläinten lääkitsemisrikkomuksesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 200 .

Laki

geenitekniikkalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetun geenitekniikkalain (377/1995) 39—41 § sekä *muutetaan* 42 §, sellaisena kuin se on laissa 1019/1995, seuraavasti:

42 §

Rangaistuksia koskevat viittaussäännökset

Rangaistus vastoin tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä tehdystä terveyden vaarantamisesta säädetään rikoslain 34 luvun 4 §:ssä.

Rangaistus vastoin tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä tehdystä geenitekniikkarikoksesta säädetään rikoslain 44 luvun 9 §:ssä.

Rangaistus vastoin tätä lakia tehdystä ympäristön turmelemisesta säädetään rikoslain 48 luvun 1—4 §:ssä.

Rangaistus 32 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 200 .

Laki

ydinenergilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 11 päivänä joulukuuta 1987 annetun ydinenergilain (990/1987) 72 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 593/1995,

muutetaan 69 §:n otsikko ja 73 §:n 1 ja 2 momentti, sellaisena kuin ne ovat 69 §:n otsikko ja 73 §:n 1 momentti viimeksi mainitussa laissa ja 73 §:n 2 momentti laissa 880/2001, sekä *lisätään* 69 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 593/1995, uusi 5 momentti seuraavasti:

69 §

Rangaistuksia koskevat viittaussäännökset

Rangaistus vastoin tätä lakia ja sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä tehdystä ydinenergian käyttörikoksesta säädetään rikoslain (39/1889) 44 luvun 10 §:ssä.

73 §

Menettämisseuraamus

Ydinräjähdde, ydinaine tai ydinjäte, jota on käytetty 69 §:n 1—4 momentissa tarkoitettujen rikosten tekemiseen, sekä 69 §:n 3 momentissa tarkoitettu laite tai aine taikka valmistuskaava tai -piirustus on tuomittava valtiolle menetetyksi.

Rikoslain 44 luvun 10 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetun ydinenergian luvatonta käyttöä koskevan rikoksen johdosta on tuomittava valtiolle menetetyksi vastoin ydinenergialakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä:

- 1) rakennettu tai käytetty ydinlaitos;
- 2) toimintansa aloittanut kaivos tai rikastuslaitos ja sellaisessa kaivoksessa tai laitoksessa tuotettu uraania tai toriumia sisältävä malmi tai malmirikaste;
- 3) valmistettu, hallussapidetty, tuotettu, luovutettu, käsitelty, käytetty, varastoitu tai kuljetettu tahi maahan tuotu taikka maasta viety ydin-

aine tai ydinjäte sekä maahan tuotu taikka maasta viety uraania tai toriumia sisältävä malmi tai malmirikaste; sekä

- 4) hallussapidetty, valmistettu, koottu, luovutettu, maahan tuotu tai maasta viety aine, laite, laitteisto tai ydinenergia-alan tietoaineisto.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 2000 .

Tällä lailla kumotaan ydinenergielain muuttamisesta 30 päivänä kesäkuuta 2000 annetun lain (738/2000) 73 §:n 2 momentin 4 kohta.

Laki

ydinvastuulain 41 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 8 päivänä kesäkuuta 1972 annetun ydinvastuulain (484/1972) 41 § seuraavasti:

41 §

Rangaistus tämän lain mukaisen vakuuttamisvelvollisuuden tai 28 §:n 2 momentissa tarkoitetun taloudellisen takuun asettamisen laiminlyön-

nistä säädetään rikoslain (39/1889) 44 luvun 10 §:n 2 momentissa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 2000 .

Laki

räjähdysvaarallisista aineista annetun lain 11 ja 12 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan räjähdysvaarallisista aineista 19 päivänä kesäkuuta 1953 annetun lain (263/1953) 11 ja 12 §, sellaisena kuin niistä on 11 § osaksi laissa 893/2001, seuraavasti:

11 §

Rangaistus väärän todistuksen antamisesta vi-
ranomaiselle säädetään rikoslain (39/1889) 16
luvun 8 §:ssä.

Rangaistus vastoin tätä lakia tai sen nojalla
annettuja säännöksiä tai määräyksiä tehdystä rä-
jähdერიkoksesta säädetään rikoslain 44 luvun
11 §:ssä.

Rangaistus räjähdysvaarallisen aineen tai
tuotteen varomattomasta käsittelystä säädetään
rikoslain 44 luvun 12 §:ssä.

sen tai yksittäistapausta koskevan määräyksen
vastaisesti

1) valmistaa, tuo maahan, pitää myynnissä,
luovuttaa, asentaa, huoltaa, tarkastaa tai käyttää
räjähdysvaarallisten aineiden tai tuotteiden val-
mistus-, varastointi- tai käyttölaitteita,

2) laiminlyö 4 tai 5 §:n mukaisen velvollisuu-
tensa antaa valvontaa varten tarpeellisia tietoja
tai 5 §:n mukaisen kirjanpitovelvollisuutensa tai

3) laiminlyö onnettomuuksien tai niistä ai-
heutuvien vahinkojen torjumiseksi säädetyn tai
määrätyn ilmoitusvelvollisuutensa taikka selvi-
tyksen laatimisen ja siitä tiedottamisen,

on tuomittava, jollei teosta muualla laissa sää-
detä ankarampaa rangaistusta, *räjähdesäännös-
ten rikkomisesta* sakkoon.

12 §

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta tämän
lain tai sen nojalla annetun säännöksen tai ylei-

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____
kuuta 200 .

Laki

säteilylain 60 ja 61 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 27 päivänä maaliskuuta 1991 annetun säteilylain (592/1991) 60 §:n otsikko ja 61 §, sel-
laisena kuin ne ovat 60 §:n otsikko laissa 594/1995 ja 61 § osaksi laissa 1334/1994, ja
lisätään 60 §:ään, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 594/1995, uusi 3 momentti seuraavasti:

60 §

Rangaistuksia koskevat viittaussäännökset

Rangaistus radioaktiivisen aineen tai säteily-
laitteen varomattomasta käsittelystä säädetään
rikoslain 44 luvun 12 §:ssä.

61 §

Säteilyrikkomus

Toiminnan harjoittaja, joka tahallaan tai huo-
limattomuudesta olennaisesti

1) laiminlyö tässä laissa säädetyn turvalli-
suusluvan hakemisen,

2) rikkoo tai jättää noudattamatta turvallisuusluvan ehtoja tai sen, mitä viranomaisella on tämän lain nojalla määrännyt turvallisuuden varmistamiseksi tai valvonnan kannalta tarpeellisten tietojen ilmoittamiseksi,

3) laiminlyö 15 §:ssä säädetyn tiedonantovelvollisuuden, 28 §:ssä säädetyn luovuttajan velvollisuudet, 29 §:ssä säädetyn huolehtimisvelvollisuuden, 52 §:ssä säädetyn luovuttajan selonottovelvollisuuden tai 52 a §:ssä säädetyn hyväksynnän hakemisen taikka

4) jättää noudattamatta 56 §:n nojalla määrättyä kieltoa,

on tuomittava, jollei teko ole 60 §:n mukaan rangaistava taikka, jollei siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *säteilyrikkomuksesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 200 .

Laki

vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetun lain 19 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vaarallisten aineiden kuljetuksesta 2 päivänä elokuuta 1994 annetun lain (719/1994) 19 § seuraavasti:

19 §

Rangaistussäännökset

Rangaistus vastoin tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä tehdystä vaarallisten aineiden kuljetusrikoksesta säädetään rikoslain (39/1889) 44 luvun 13 §:ssä.

Rangaistus vastoin tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä tehdystä ympäristön turmelemisesta säädetään rikoslain 48 luvun 1—4 §:ssä.

Joka muutoin kuin 1 ja 2 momentissa tarkoitulla tavalla tahallaan tai huolimattomuudesta rikkoo tätä lakia tai sen nojalla annettua säännöstä tai yleistä tai yksittäistapausta koskevaa määräystä, on tuomittava *vaarallisten aineiden kuljetusrikkomuksesta* sakkoon.

Joka rikkoo tämän lain nojalla määrättyä uhkasakolla tehostettua kieltoa tai velvoitetta, voidaan jättää tuomitsematta rangaistukseen samasta teosta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 200 .

Laki

eläinlääkinnällisestä rajatarkastuksesta annetun lain 27 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläinlääkinnällisestä rajatarkastuksesta 20 päivänä joulukuuta 1996 annetun lain (1192/1996) 27 §:n 1 ja 2 momentti seuraavasti:

27 §

Rangaistussäännökset

Rangaistus vastoin tätä lakia tai sen nojalla annettuja säännöksiä tai määräyksiä tehdystä salakuljetuksesta säädetään rikoslain (39/1889) 46 luvun 4 §:n 2 momentissa.

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta lainminlyö 9 §:n 2 momentissa tarkoitetun tuonti-

erää koskevan kirjanpitovelvollisuutensa, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *eläinlääkinnällisestä rajatarkastuksesta annetun lain rikkomisesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 2002 .

Helsingissä 17 päivänä huhtikuuta 2002
